

JAARSTUKKEN 2012

8 APRIL 2013

Deloitte Accountants B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden,
behorend bij controleverklaring d.d.

8 APR 2013

Inhoud

HOOFDSTUK 1 Inleiding	3
1.1 Bepalingen mbt de rekeningscyclus	3
HOOFDSTUK 2 JAARVERSLAG	3
2.1 Programma verantwoording	3
2.1.1. Wat is er bereikt in 2012?	3
2.2 Bijzondere omstandigheden	5
2.3 Paragrafen	5
2.3.1. Inleiding	5
2.3.2. Paragraaf lokale heffingen	5
2.3.3. Paragraaf Weerstandvermogen	5
2.3.4. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	5
2.3.5. Paragraaf Financieringsparagraaf	6
2.3.6. Bedrijfsvoeringsparagraaf	6
2.3.7. Paragraaf Verbonden Partijen	7
2.3.8. Paragraaf Grondbeleid	7
HOOFDSTUK 3 JAARREKENING	8
3.2 Grondslagen voor waardering en resultaat	8
3.3 Grondslagen voor waardering van activa en passiva	8
3.4 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	9
3.5 Programmarekening en de toelichting bedragen	9
3.6 Omschrijving overzicht baten en lasten	9
3.6.1. Inleiding	9
3.6.2. Lasten	9
3.6.3. Baten	10
3.6.4. Balans en toelichting	10
3.7 Niet in de balans opgenomen rechten en plichten	11
HOOFDSTUK 4 OVERIGE GEGEVENS	11
4.1 Gebeurtenissen na balansdatum	11
4.2 Controleverklaring	11

Deloitte Accountants B.V.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden,
behorend bij controleverklaring d.d.

8 APR 2013

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Bij deze treft u de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard (GRNR) aan voor het jaar 2012. Dit is de eerste jaarrekening van GRNR sinds de oprichting per 1 januari 2012. Het verslagjaar 2012 komt overeen met het kalenderjaar 2012.

Deze jaarrekening is afgestemd op de begroting 2012 van GRNR welke is vastgesteld in de Algemeen Bestuur van 18 juni 2012. Het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV) heeft als uitgangspunt gediend voor het opstellen van de jaarrekening. Alle genoemde bedragen staan vermeld in € 1.000.

De juridische structuur van de GRNR vloeit voort uit de in 2011 door de gemeenten Barendrecht, Ridderkerk en Rotterdam ingestelde gemeenschappelijke regeling die op 1 januari 2012 in werking is getreden. Op 19 november 2012 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met een eerste wijziging van de gemeenschappelijke regeling, die bestaat uit een wijziging met betrekking tot het benodigde quorum tijdens een bestuursvergadering. De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten moeten nog met de wijziging instemmen.

De juridische structuur van de GRNR bevat de volgende organen:

Algemeen Bestuur (AB)

Het Algemeen Bestuur bestaat uit tien leden, aangewezen uit de raden van de deelnemende gemeenten. De raad van Barendrecht en Ridderkerk hebben elk vier leden uit hun midden, de wethouders en de burgemeester aangewezen die elk voor zich één stem hebben in het AB van de GRNR. De raad van Rotterdam heeft twee wethouders aangewezen die elk twee stemmen hebben in het AB van de GRNR.

Dagelijks Bestuur (DB)

Het Dagelijks Bestuur kent een samenstelling van zes leden. De leden van het Dagelijks Bestuur zijn de leden van het Algemeen Bestuur welke afkomstig zijn van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten.

Voorzitter

De Voorzitter is gekozen door het Algemeen Bestuur uit hen die tevens zijn aangewezen als lid van het Dagelijks Bestuur. De plaatsvervangende voorzitter wordt door het Algemeen Bestuur gekozen uit hen die tevens zijn aangewezen als lid van het Dagelijks Bestuur en niet zijn aangewezen als Voorzitter. De voorzitter vertegenwoordigt de GRNR in en buiten rechte. De voorzitter is voorzitter van het Algemeen en Dagelijks Bestuur.

Secretaris en Directeur

De secretaris en directeur worden door het Algemeen Bestuur benoemd. Het zijn onvereenigbare functies. De secretaris mede ondertekent alle stukken die van het Algemeen en van het Dagelijks Bestuur uitgaan. De directeur is onder toezicht van het Dagelijks Bestuur verantwoordelijk voor de administratie, het beheer van vermogenswaarden en het jaarlijks opmaken van de rekening.

1.1 Bepalingen mbt de rekeningscyclus

Het Dagelijks Bestuur behandelt de jaarrekening in de vergadering op 25 maart 2013. De jaarrekening is voorzien van een onderzoek door een accountant conform artikel 29 lid 2. Het Algemeen Bestuur stelt de jaarrekening vast in de vergadering op 8 april 2013.

Twee weken nadat de jaarrekening is vastgesteld, doch uiterlijk 15 juli 2013 zendt het Dagelijks Bestuur de jaarrekening aan Provinciale Staten. De deelnemende gemeenteraden worden in kennis gesteld van de vastgestelde jaarrekening.

Grondexploitatie

De grondexploitatie GRNR is vastgesteld in de Algemeen Bestuursvergadering van de GRNR van 18 februari 2013. Deze grondexploitatie dient als onderbouwing van de waardering van de balanspost Onderhanden werk. Immers de grondexploitatie moet inzichtelijk maken of de huidige waarde van het onderhanden werk opgenomen is en tot welk resultaat dat zal leiden.

HOOFDSTUK 2 JAARVERSLAG

2.1 Programma verantwoording

De doelstelling van het beleid is het binnen diens rechtsgebied ontwikkelen en realiseren van minimaal 90 hectare bedrijventerrein op de locatie Nieuw Reijerwaard met de daarbij horende ontsluiting en het daarbij horende groen.

2.1.1. Wat is er bereikt in 2012?

De activiteiten in 2012 bestonden naast grondverwerving voornamelijk uit engineering en andere voorbereidingskosten. Dit heeft te maken met de opstartfase waarin de GRNR zich bevindt.

Voor het boekjaar 2012 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

1. Planologische activiteiten

2. Overige onderzoeken uitvoeren;
3. Gronden verwerven;
4. Activiteiten ten behoeve van de voorbereiding van de realisatie (bouwrijpmaken);
5. Activiteiten in verband met de uitvoering van civiel technische werkzaamheden (zoals grondwerk);
6. Activiteiten in verband met uitgifte van gronden en
7. Doorlopende activiteiten van het projectbureau.

Ad 1. Planologische activiteiten

De GRNR bevindt zich in de aanloopfase van het project en dus zijn er veel voorbereidingsactiviteiten in het kader van planontwikkeling.

1.1 Inpassingsplan.

Begroting: Eind 2012 zal PZH het inpassingsplan vaststellen. De GRNR zal betrokken worden bij dit proces in 2012.

Rekening: In 2012 heeft GRNR veelvuldig overleg gehad met PZH inzake het inpassingsplan. GRNR heeft in 2012 het exploitatieplan opgesteld als onderlegger bij het inpassingsplan. Het inpassingsplan zal in het voorjaar van 2013 door PS worden vastgesteld.

Ad 2. Overige onderzoeken uitvoeren

Naast de planologie moeten nog meer onderzoeken uitgevoerd worden. Voor 2012 is gewerkt aan:

2.1 Duurzaamheidsvisie.

Begroting. Een visie over duurzaamheid moet opgesteld worden voor het gehele gebied. Deze visie is een kader voor de verdere uitwerking van de plannen voor het bedrijfsterrein en loopt uit een van uitwerking van bouwrijpmaken van de gronden tot toetsing van toekomstige bouwvergunningen.

Rekening. In 2012 heeft GRNR een duurzaamheidsvisie opgesteld. Deze visie zal in het eerste kwartaal 2013 bestuurlijk worden vastgesteld.

2.2 Milieukundige onderzoeken.

Begroting. Onderzocht wordt hoe de risicokaart er uit ziet van het gebied voor de waarschijnlijkheid van bodemverontreiniging. Op locatie met een hoog risico zal de bodem onderzocht moeten worden op milieuvervuiling.

Rekening. GRNR is in 2012 gestart met het uitvoeren van verkennend bodemonderzoeken. De bodemonderzoeken lopen door tot in 2013. Ook OMR (Cluster tuinders) heeft bodemonderzoeken uitgevoerd, als onderdeel van de overeenkomst tot aankoop.

2.3 Onderzoeken in verband met Flora & Fauna

Rekening. Geen onderzoeken voor Flora & Fauna nog uitgevoerd door GRNR. Zowel door OMR als door de provincie Zuid-Holland zijn onderzoeken uitgevoerd.

2.4 Archeologische onderzoeken.

Rekening. In 2012 zijn door de provincie Zuid-Holland verkennende onderzoeken uitgevoerd welke in 2013 vervolgd worden.

Ad 3 Gronden verwerven

Om de grond in latere jaren uit te kunnen geven, zal de GRNR eerst de gronden moeten verwerven.

Begroting. In 2012 wordt al begonnen met het verwerven van gronden. In 2012 wordt naar verwachting ruim 50% van de gronden en opstallen verworven. Activiteiten die uitgevoerd worden per te kopen percelen zijn voorbereiding grondaankoop, overdracht bij notaris en sloop opstallen.

Rekening. GRNR heeft in 2012 drie grondaankopen verricht: cluster tuinders en 2 losse percelen (Krommeweg 3-5 en Voorweg 17 te Ridderkerk).

Ad 4 bouwrijpmaken

Voor dat gronden verkocht worden, moet er bouwrijp worden gemaakt.

4.1 Bestek opstellen

Begroting. In 2012 zal het bestek voor het bouwrijpmaken eerste fase worden opgesteld.

Rekening. GRNR heeft de eerste fase van engineering opgestart. Voorlopig ontwerp loopt door tot in 2013.

Ad 5 civiel technische activiteiten

5.1 Ontwerpen.

Begroting. Start ontwerpen van de infrastructurele werken, inclusief reconstructie IJsselmondse Knoop.

Rekening. In 2012 heeft GRNR veelvuldig contact gehad met verkeerskundigen om tot een door een ieder gedragen oplossing voor de infrastructuur te komen. Zodra overeenstemming is, kan begonnen worden met het ontwerpen van de infrastructurele werken. Er is gestart met de voorbereiding van de aansluiting van de Handelsweg op de Verenambachtseweg.

Ad 6 Verkoopactiviteiten

Begroting. In 2012 zullen activiteiten opgestart worden om verkoop van de gronden te bevorderen.

Rekening. GRNR heeft de website geopend en folders opgesteld om de verkoop van de gronden te bevorderen.

Ad 7 Activiteiten van Projectbureau

In de uitvoeringsorganisatie vinden veel reguliere activiteiten plaats daaronder valt te verstaan:

7.1 Opstellen producten voor de Planning & Control-cyclus.

Begroting. Voor 2012 bestaat dit uit 2 begrotingen (2012 en 2013) en minstens 1 tussentijdse rapportage.

Rekening. GRNR heeft in 2012 de begroting 2012 en 2013 vastgesteld (Algemeen Bestuur 18 mei

Deloitte Accountants B.V.

2012) alsmede een tussentijdse rapportage (Dagelijks Bestuur 24 september 2012).

7.2 Afsluiten financieringen

Rekening. In 2012 heeft GRNR de financiering afgesloten door gebruik te maken van de rekeningcourantfaciliteit en een kasgeldlening.

7.3 Vaststellen grondexploitatie.

Begroting. Voor 2012 het vaststellen van de grondexploitatie.

Rekening. Grondexploitatie is vastgesteld (Algemeen Bestuur 27 april 2012). De actualisatie grondexploitatie dient als onderbouwing bij de jaarrekening 2012 (Algemeen Bestuur 18 februari 2013).

7.4 Organiseren van minstens 8 vergaderingen van Dagelijks Bestuur en 2 vergaderingen van Algemeen Bestuur in een jaar.

Rekening. In 2012 zijn 15 vergaderingen van Dagelijks Bestuur en 12 vergaderingen van Algemeen Bestuur georganiseerd.

7.5 Opstarten uitvoeringsorganisatie.

Begroting. In 2012 moet de uitvoeringsorganisatie worden opgestart, gedacht moet worden aan onder andere ICT-omgeving, financieel pakket, bankrekening openen, inschrijven Kamer van Koophandel en Belastingdienst.

Rekening. GRNR heeft alle opstartactiviteiten opgestart en is eind 2012 volledig operationeel.

2.2 Bijzondere omstandigheden

De gemeente Rotterdam, de gemeente Ridderkerk en de provincie Zuid-Holland hebben in de periode tot en met 2012 kosten ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling gemaakt die in rekening worden gebracht bij de gemeenschappelijke regeling. Voor het toetsen van deze inbrengkosten is het noodzakelijk dat GRNR beschikt over een sluitende specificatie voorzien van onderliggende stukken en documenten, waaronder (inkoop)facturen. Van de gemeente Rotterdam is een (sluitende) specificatie ontvangen, voorzien van onderliggende stukken. Deze inbrengkosten zijn als onderdeel van het onderhanden werk in de jaarrekening 2012 verantwoord. Van de gemeente Ridderkerk en van de Provincie Zuid-Holland is nog geen volledig sluitende specificatie en/of onderliggende stukken en documenten ontvangen van de inbrengkosten. Op dit moment kan GRNR de juistheid en rechtmatigheid van de door de gemeente Ridderkerk en de provincie Zuid Holland in rekening gebrachte kosten niet toetsen en kan GRNR niet vaststellen dat deze kosten terecht voor rekening komen van GRNR. Deze inbrengkosten zijn derhalve (nog) niet verantwoord onder het onderhanden werk per ultimo 2012.

In de vergadering van het dagelijks bestuur van 25 maart 2013 zullen de door de gemeente Rotterdam voorgefinancierde kosten worden geautoriseerd, waarna

betaling volgt. Nadat van de gemeente Ridderkerk en de Provincie Zuid-Holland een volledig sluitende specificatie voorzien van onderliggende stukken en documenten is ontvangen, zullen de inbrengkosten worden getoetst en indien akkoord worden geautoriseerd en vervolgens worden verwerkt in de administratie en betaalbaar worden gesteld.

2.3 Paragrafen

2.3.1. Inleiding

Het Besluit Begroting & Verantwoording Provincies en Gemeenten (kortweg: BBV) schrijft de vorm en inhoud van de begroting en het jaarverslag voor. Hierin is een aantal paragrafen verplicht in zowel de begroting als het jaarverslag.

In het hiernavolgende worden de paragrafen benoemd en uitgewerkt dan wel wordt gemotiveerd aangegeven waarom het bestuur de paragrafen niet van toepassing acht.

2.3.2. Paragraaf lokale heffingen

De GRNR geniet geen inkomsten uit lokale heffingen aangezien het opleggen van lokale heffingen niet tot de taken van de gemeenschappelijke regeling behoort. Deze paragraaf is daarom niet van toepassing.

2.3.3. Paragraaf Weerstandsvermogen

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan de mate waarin de GRNR in staat is om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. De GRNR heeft nog geen eigen vermogen opgebouwd waarmee ze risico's kan afdekken. Wel heeft ze een positieve grondexploitatie waarmee ze een deel kan opvangen (onder andere de post onvoorzien). Uitgangspunt is dat de grondexploitatie sluitend is en blijft. Alle activiteiten binnen de GRNR zijn daarop gebaseerd. Mocht dat onverhoopt niet voldoende zijn dan is in de statuten van de GRNR opgenomen dat de deelnemende gemeenten voor elk 33,3% garant staan in geval van tegenvallers. Evenzo ontvangen de deelnemende gemeenten elk 33,3% bij een eventuele winstverdeling.

De ontwikkeling van de GRNR zit nog in de fase van planvorming en nog niet in de uitvoering. Bij de oprichting van de GRNR is een risico-analyse uitgevoerd en een second-opinion op de grondexploitatie.

2.3.4. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Op de balans van de GRNR komen geen kapitaalgoederen voor, aangezien de gronden welke tot ontwikkeling worden gebracht als onderhanden werk opgenomen worden bij de voorraden. Ze staan niet duurzaam ten dienste van de bedrijfsuitoefening van de gemeenschappelijke regeling.

Deloitte Accountants B.V.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden,
behorend bij controleverklaring d.d.

2.3.5. Paragraaf Financieringsparagraaf

In het besluit van de gemeenschappelijke regeling is in artikel 34 bepaald dat de behoefte aan financiële middelen geregeld kan worden door middel van een door één van de deelnemende gemeenten aan te bieden rekening courant of bij een bancaire instelling. De GRNR betreft de benodigde financiële middelen van de BNG. In 2012 heeft GRNR een bankrekening bij Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) afgesloten met een rekening courantfaciliteit van € 33.000. In 2012 is gebruik gemaakt van de rekening courantfaciliteit en een kasgeldlening om te voldoen aan de financieringsbehoefte.

Kasgeldlimiet

De GRNR mag niet onbeperkt kort geld aantrekken. Om te voorkomen dat er teveel kortgeld wordt geleend waardoor teveel renterisico op korte termijn wordt gelopen is de kasgeldlimiet ingesteld. De kasgeldlimiet is een percentage (8,2%) van het totaal van de begroting. Voor de GRNR komt dat uit op € 5.213 (= 8,2% van € 63.579) in 2012.

Onder kasgeld wordt in deze verstaan het saldo van alle kortlopende schulden (<1 jaar) plus alle variabele leningen, liquide middelen en de vorderingen op korte termijn. Het verloop van het kort geld is voor 2012 als volgt verlopen:

	kwart 1	kwart 2	kwart 3	kwart 4
<u>kt schulden</u>	€ -	€ -	€ -	€ 55.499
kwart 1	€ -	€ -	€ 55.499	€ 56.807
	€ -	€ -	€ 27.750	€ 56.153
<u>kt middelen</u>	€ -	€ -	€ -	€ 1.950
kwart 1	€ -	€ -	€ 1.950	€ 25.472
	€ -	€ -	€ 975	€ 13.711
<u>Saldo per kwartaal</u>	€ -	€ -	€ 26.775	€ 42.442
<u>kasgeldlimiet</u>	€ 63.579	€ 5.213		
<u>Ruimte onder kasgeldlening</u>	€ 5.213	€ 5.213	€ -	€ -
<u>Overschrijding over kasgeldlimiet</u>	€ -	€ -	€ 21.561	€ 37.229

In kwartaal 3 en 4 is er een overschrijding van de kasgeldlimiet. In het derde kwartaal is namelijk een kasgeldlening aangegaan. Om gebruik te kunnen maken van een vaste geldlening met een lager rentepercentage moet instemming van de deelnemende gemeenteraden worden gevraagd. Deze wordt in het eerste kwartaal van 2013 verwacht zodat dan deze kasgeldlening wordt geconsolideerd. Tot die tijd is er een overschrijding van de kasgeldlimiet. Toezichthouder PZH wordt hiervan op de hoogte gesteld.

Renterisiconorm

Naast kortlopende gelden heeft de GRNR met name langlopende gelden nodig om in de financieringsbehoefte te voorzien. Langlopende gelden zijn leningen met een looptijd langer dan 1 jaar. Bij de oprichting op 1 januari 2012 zijn er nog geen (langlopende) gelden aangetrokken: Gemeente Rotterdam heeft het voorgefinancierd.

Met ingang van 1 november 2012 is GRNR zelf gaan betalen en is de voorfinancieringsfunctie van gemeente Rotterdam komen te vervallen. In 2012 is nog geen langlopende lening afgesloten omdat gewacht wordt op de mogelijkheid om een lening tegen een lager rentepercentage af te sluiten. Naar verwachting zal in het eerste kwartaal 2013 wel een langlopende lening afgesloten worden als de deelnemende gemeenten hebben ingestemd met het financieringsvoorstel van GRNR.

Ook voor de langlopende leningen bestaat een norm om te voorkomen dat er teveel renterisico op langlopende leningen wordt gelopen. Deze norm heet de renterisiconorm. Deze renterisiconorm bestaat uit de eis dat de som van de aflossingen en de rentewijzigingen in een bepaald jaar kleiner moet zijn dan 20% van de begroting van een bepaald jaar. Bij het begrotingstotaal van € 63.579 wordt de renterisiconorm voor 2012 € 12.716. In 2012 zijn zowel het bedrag aan aflossing geldlening als het bedrag aan renteherziening € 0, waardoor het renterisico in 2012 € 0 is. Daarmee zijn we binnen de norm gebleven.

2.3.6. Bedrijfsvoeringsparagraaf

Bedrijfsvoering bestaat traditioneel uit de onderdelen personeel & organisatie, financiën en informatisering & automatisering.

De GRNR heeft zelf geen personeel in dienst. De ICT (hardware, software en serverruimte) wordt extern gehuurd. Voorts huurt de GRNR een gemeubileerde ruimte in het gemeentehuis van Ridderkerk.

De leden van het Algemeen en het Dagelijks Bestuur waaronder ook de Voorzitter, samengesteld uit de Colleges van B&W en de Gemeenteraden van de drie deelnemende gemeenten, ontvangen van de GRNR geen vergoeding.

Het Algemeen Bestuur heeft een directeur extern ingehuurd voor een marktconform tarief. Secretaris wordt ingehuurd van de gemeente Ridderkerk tegen het gemeentelijk inhuurtarief.

Voor de exploitatie van de GRNR worden nog de volgende kosten gemaakt:

- Huisvesting. Medio 2011 heeft de GRNR haar intrek genomen in het gemeentehuis van Ridderkerk. In Deloitte Accountants B.V.

het gemeentehuis wordt een gemeubileerde kamer gehuurd.

- Informatisering & automatisering. De ICT-omgeving bestaat uit hardware, software en een eigen externe server en wordt extern ingehuurd.
- Diverse functionarissen zijn in 2012 ingehuurd voor diverse werkzaamheden

Weliswaar is in de statuten van de GRNR opgenomen dat ze zelf personeel aan mag nemen. Vooralnog worden alle medewerkers ingehuurd. Er wordt zowel ingehuurd bij de gemeenten als extern.

Rechtmatigheid

Om de rechtmatigheid intern te kunnen voorbereiden en om de accountant op rechtmatigheid te kunnen laten controleren, is een normenkader opgesteld. Het normenkader bestaat uit een overzicht van de geldende externe en eigen regelgeving met betrekking tot financiële beheershandelingen, bestaande uit relevante regelgeving van hogere overheden (externe regelgeving) en van de gemeenschappelijke regeling zelf (interne regelgeving).

Het normenkader voor de controle 2012 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 19 november 2012. Het normenkader is de basis voor de interne controle en de procesbeschrijvingen die worden opgesteld. Alleen op die wijze kan worden geborgd dat er overeenkomstig de regelgeving wordt gehandeld. Het normenkader wordt ook door de accountant gebruikt bij diens onderzoek naar de rechtmatigheid.

2.3.7. Paragraaf Verbonden Partijen

Een samenwerking is een verbonden partij als GRNR er zowel financieel EN bestuurlijk belang in heeft door financiële en bestuurlijke inbreng ter beschikking te stellen.

De GRNR kan volgens het besluit van de gemeenschappelijke regeling in andere rechtspersonen of samenwerkingsverbanden deelnemen. In 2012 heeft GRNR geen deelname in een verbonden partij opgestart, tevens bestaat er geen intentie om in een verbonden partij te gaan deelnemen.

2.3.8. Paragraaf Grondbeleid

Visie en doelstelling

Het beleid van GRNR heeft tot doel het realiseren van minimaal 90 hectare bedrijfsterrein in Nieuw Reijerwaard. De ontwikkeling is vooral gericht op de invulling van agro/vers/foodlogistieke bedrijvigheid. .

Aan- en verkopen van grond

GRNR koopt alle gronden binnen het rechtsgebied. Deze gronden zullen door GRNR zelf worden bewerkt, zodat

deze als bouwrijpe grond kan worden verkocht aan geïnteresseerde ondernemers.

In 2012 zijn gronden verworven en nog niet verkocht. Het verloop van de grondpositie ziet er als volgt uit:

<u>Grondpositie</u>	ha
** stand 1-1-2012	0,00
Verwerving 2012	73,44
Verkopen 2012	<u>0,00</u>
** stand 31-12-2012	73,44

Grondexploitatie

In de vergadering van 18 februari 2013 is de grondexploitatie 2013 vastgesteld met prijspeil 1 januari 2013. Deze grondexploitatie eindigt op een resultaat van ruim € 400 positief op contante waarde per 01-01-2013. Deze grondexploitatie is een opstelling die een zo getrouw mogelijk beeld geeft van de huidige verwachtingen, gebaseerd op kengetallen.

In de exploitatie zijn alle planontwikkelingskosten, grondaankopen, sloop-/saneerkosten, de kosten van bouw- en woonrijp maken en apparaatskosten/VTA verwerkt. Aan de opbrengstenkant staan de inkomsten uit subsidies en grondverkoop aan bedrijven opgenomen.

De grondexploitatie met prijspeil 01/01/2013 kent de volgende karakteristieken:

- looptijd tot 2022 (2012 tot 2022)
- rentepercentage 5% (2012 5%)
- indexering kosten en opbrengsten: 3% jaarlijks
- Boekwaarde GREX per 01-01-2013 € 56.761 (2012 € 0).
- Restant raming nominaal tot einde looptijd € 69.814; bestaande uit € 256.114 lasten en € 325.928 baten.
- Netto Contante Waarde 01-01-2013 ruim € 400 positief (2012 € 389).

De grondexploitatie bestaat uit de volgende onderdelen:
Planontwikkelingskosten
Planontwikkelingskosten moeten gemaakt worden om de nieuwe inrichting planologisch te coördineren.

Verwerving

Het gehele gebied van ca. 140 ha. moet verworven worden. In 2012 is gestart met de verwerving door 73,44 ha. te verwerven. Tot 2018 zal de rest verworven worden.

Slopen/saneren

De opstallen op geworven grond moet gesloopt worden. Gronden moeten eventueel gesaneerd worden als ze niet schoon zijn.

Bouwrijp maken

Deloitte Accountants B.V.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden, behorend bij controleverklaring d.d.

Gronden moeten bouwrijpgemaakt worden ten behoeve van de nieuwe inrichting. Eerst worden de gronden ten zuiden van de verbindingsweg bouwrijpgemaakt. In een latere fase (vanaf 2017) ten noorden van de verbindingsweg.

Woonrijp maken

Na het bouwrijpmaken wordt de grond woonrijp gemaakt. Eerst worden de gronden ten zuiden van de verbindingsweg bouwrijpgemaakt. In een latere fase (vanaf 2017) ten noorden van de verbindingsweg.

Apparaatskosten

Voor de dagelijkse gang van zaken binnen de Regeling worden personele kosten gemaakt voor de directeur en secretaris, huisvesting e.d. Daarnaast moet al naar gelang de fase waarin het project zich bevindt vakmedewerkers worden ingehuurd voor het uitvoeren van de grondaankopen, planologische wijzigingen, bouwrijp maken etc.

Grondverkopen

De totale te verkopen oppervlak bedraagt 96,4 ha. In 2014 worden de eerste grondverkopen verwacht voor 6,5 ha.

Subsidies

Subsidies worden verwacht van Stadsregio Rotterdam, Provincie Zuid-Holland en het rijk. Alle subsidies worden ontvangen in 2013.

Risico's in de grondexploitatie

De ontwikkeling van de GRNR zit nog in de beginfase waarin plannen zijn gemaakt. De komende periode worden stappen gezet richting de uitvoeringsfase door de diverse plannen uit te werken en grondaankopen te verrichten. Voor de grondexploitatie betekent dit ook het verder onderbouwen van de normatieve bedragen.

Aan de ramingen van grondexploitaties kleef altijd een inherent risico. Het verwachte resultaat is gebaseerd op de huidige inzichten met betrekking tot de looptijd van de grondexploitaties, het renteverloop en de ontwikkelingen op de markt voor bedrijventerreinen. Verandering van inzichten omtrent de uitvoerbaarheid leiden veelal tot wijzigingen in het financiële beeld van grondexploitaties. Bij elke actualisatie van de grondexploitatie wordt ook de risico-analyse geactualiseerd.

Belangrijke risico's zijn het inpassingsplan en uitgiftetempo. Inwerkingtreding inpassingsplan is nodig om de uitgifte te kunnen aanvangen. Vertraging in het proces van het inpassingsplan leidt dus onherroepelijk ook tot latere aanvang van de uitgifte. Verder zijn de vooruitzichten goed voor de verkoop van de kavels, maar gezien de huidige economische omstandigheden kunnen

uitgifteresultaten tegenvallen. Beide risico's leiden tot vertraging en tot extra plankosten en rentelasten

Winst en verliesneming grondexploitatie

In de Gemeenschappelijke Regeling van 1 januari 2012 is opgenomen dat er sprake kan zijn van tussentijdse winstnemingen gedurende de looptijd van de GR. Voorlopig is dit niet aan de orde.

HOOFDSTUK 3 JAARREKENING

3.2 Grondslagen voor waardering en resultaat

In deze jaarrekening wordt verslag uitgebracht over de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2012. De richtlijnen volgens het BBV worden gevolgd.

3.3 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders vermeld, zijn activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Gronden in ontwikkeling (onderhanden werk)

Het onderhanden werk is gewaardeerd tegen de daaraan bestede kosten. Alle gemaakte kosten (waarvoor prestaties t/m 2012 is geleverd) zijn geactiveerd onder de post onderhanden werk. De op onderhanden werk betrekking hebbende opbrengsten zijn in mindering gebracht op deze kosten. Aangezien er een positief plansaldo bestaat, zijn de gronden in ontwikkeling gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs. De vervaardigingsprijs bevat mede de rentelasten in verband met de financiering van onderhanden werk/gronden in ontwikkeling. Mocht een negatief plansaldo worden verwacht dan zal een voorziening voor het verwachte verlies worden opgenomen op de balans.

Vorderingen

Vorderingen, overlopende activa en liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien van toepassing op vorderingen en overlopende activa onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen onderscheidt zich in beginsel naar algemene reserve en overige reserves. De algemene reserve is de resultante van de met de grondexploitatie behaalde resultaten. De overige reserves betreffen een specifieke bestemming uit de algemene reserve.

Looptijd

Deloitte Accountants B.V.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden,
behorend bij controleverklaring d.d.

Voor zover middelen zijn aangetrokken met een rente typische looptijd langer dan één jaar, geschiedt de verantwoording daarvan onder de vaste schuld. Middelen aangetrokken met een rente typische looptijd korter dan één jaar geschiedt de verantwoording onder de vlottende schuld. Vaste en vlottende schulden worden nominaal gewaardeerd.

Overlopende passiva.

Overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.4 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en de lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Het resultaat wordt bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderinggrondslagen. Baten worden toegerekend aan het jaar waarin de prestaties zijn verricht. Lasten worden verantwoord in het jaar van prestatielevering.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden opgenomen. Indien op enig moment een naar verwachting onafwendbaar verlies op eindwaarde optreedt, dan wordt voor dat verlies een voorziening getroffen op basis van de contante waarde van dat verlies. Winstnemering gebeurt in overeenstemming met de eisen van de commissie BBV.

3.5 Programmarekening en de toelichting bedragen

Hieronder is het overzicht van baten en lasten voor 2012.

	<i>Rek.</i>	<i>Begrot.</i>	<i>Rekening</i>
	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2012</i>
Lasten			
Planontwikkeling	-	249	46
Grond	-	59.569	54.479
Sloop	-	1.016	0
Bouwrijpmaken	-	0	3
Woonrijpmaken	-	0	0
Apparaat	-	1.777	1.412
Rente	-	<u>968</u>	<u>111</u>
TOTAAL LASTEN	-	63.579	56.051
Baten			
Grondverkopen	-	0	0
Bijdrage subsidies	-	<u>25.250</u>	<u>0</u>
TOTAAL BATEN	-	25.250	0
Mutatie OHW*	=	<u>38.329</u>	<u>56.051</u>
Resultaat voor			
<i>Bestemming</i>	-	0	0
<i>Mutaties reserves</i>	-	0	0
<i>Resultaat na best.</i>	-	0	0

Deloitte Accountants B.V.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden,
behorend bij controleverklaring d.d.

8 APR 2013

3.6 Omschrijving overzicht baten en lasten

3.6.1. Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording Gemeenten en Provincies wordt voorgeschreven dat er een toelichting wordt gegeven op de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen, de aanwending van het bedrag voor onvoorzien en de incidentele baten en lasten. Voor 2012 is het voorgaande niet van toepassing. Het onderstaande overzicht van lasten en baten geeft het verloop van de mutatie Onderhanden werk in 2012 weer.

3.6.2. Lasten

Planontwikkeling

In 2012 is € 46 uitgegeven voor de plantontwikkelingskosten van het rechtsgebied. De kosten bestaan onder andere uit de taxatie van de inbrengwaarde en diverse juridische onderzoeken, voor het vestigen van Wet Voorkeursrecht Gemeenten.

Grondverwerving

Hieronder vallen kosten voor verwerving van grond. In 2012 is 73,44 hectare grond aangekocht.

Slopen

Onder slopen vallen de sloop van opstallen en saneringskosten van aangekochte gronden. In 2012 is niets aan slopen uitgegeven.

Bouwrijpmaken

Onder Bouwrijpmaken vallen de (voorbereidings)kosten voor het bouwrijp maken van het terrein (grondwerk). In 2012 zijn nog geen uitgaven voor bouwrijpmaken gemaakt.

Woonrijpmaken

Onder woonrijpmaken vallen de inrichtingskosten van het gebied. In 2012 worden nog geen kosten voor woonrijpmaken gemaakt.

Apparaatskosten

Onder de apparaatskosten worden alle kosten verstaan voor het maken van plannen en de inzet van personen voor het begeleiden van de uitvoering. Hierbij moet gedacht worden aan civieltechnische begeleiding bouwen woonrijpmaken, juridische begeleiding van de grondaankopen, planologische begeleiding van de bestemmingsplanwijziging en de invulling van het projectbureau. In 2012 is € 1.412 uitgegeven.

De inbrengkosten van de gemeente Rotterdam zijn als onderdeel van het onderhanden werk in de jaarrekening 2012 verantwoord. Van de gemeente Ridderkerk en van de Provincie Zuid-Holland is nog geen volledig sluitende specificatie en/of onderliggende stukken en documenten ontvangen van de inbrengkosten. Op dit moment kan

GRNR de juistheid en rechtmatigheid van de door de gemeente Ridderkerk en de provincie Zuid Holland in rekening gebrachte kosten niet toetsen en kan GRNR niet vaststellen dat deze kosten terecht voor rekening komen van GRNR. Deze inbrengkosten zijn derhalve (nog) niet verantwoord onder het onderhanden werk per ultimo 2012.

Rentekosten

In 2012 bestaan de rentekosten uit de rentelasten van rekening courant en kasgeldlening.

3.6.3. Baten

Bedrijven

Opbrengsten betreffen de inkomsten uit grondverkoop voor bedrijven. In 2012 is geen grond verkocht en dus geen opbrengst gegenereerd.

Bijdragen Subsidies

Deze inkomsten betreffen te ontvangen subsidies van Stadsregio Rotterdam, van Provincie Zuid-Holland en van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. In 2012 zijn subsidies begroot, maar niet beschikt en dus ook nog geen subsidiegelden ontvangen.

Mutatie onderhanden werk

Alle bovenstaande lasten betreffen de kosten die leiden tot de vervaardiging van bouwrijpe grond. Na verrekening van de verkoopopbrengsten in enig jaar, blijft over de waardering van de grond die achter blijft. Dit betreft de waarde van het onderhanden werk. De mutatie bedraagt in 2012 € 56.128.

3.6.4. Balans en toelichting

De balans van GRNR ziet er per 31 december 2012 als volgt uit:

ACTIVA	2011		2012		PASSIVA	2011		2012	
<u>Vaste Activa</u>					<u>Vaste Passiva</u>				
Materiele vaste activa	€ 0	€	0	0	Eigen Vermogen	€ 0	€	0	0
					Resultaat na bestemming	€ 0	€	0	0
<u>Vlottende Activa</u>					<u>Vlottende Passiva</u>				
<u>Vorraden</u>					<u>Vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar:</u>				
Onderhanden Werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	€ 0	€	56.051		-Overige schulden	€ 0	€	1.060	
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar:</u>					-Kasgeldlening	€ 0	€	24.500	
-Overige vorderingen	€ 0	€	1		-bank- en girosaldo	€ 0	€	32.307	
-Belastingen	€ 0	€	2.183						
<u>Overlopende activa</u>					<u>Overlopende passiva</u>				
-Overlopende activa	€ 0	€	1		-Overlopende passiva	€ 0	€	369	
<u>Totaal Activa</u>	€ 0	€	58.236		<u>Totaal Passiva</u>	€ 0	€	58.236	

Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

De GRNR heeft geen vaste activa die duurzaam ter beschikking staan van de organisatie.

Vlottende activa

Vorraden onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

De balanspost voorraden onderhanden werk bedraagt € 56.051. Boekwaarde 1-1-2012 is € 0 en conform de rekening van baten en lasten per 31 december 2012 verhoogd met € 56.511. Het betreft bouwgronden in exploitatie. De vastgestelde grondexploitatie met prijspeil

Deloitte Accountants B.V.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden, behorend bij controleverklaring d.d. 107 11

1 januari 2013 dateert van februari 2013 en sluit op ruim € 300 positief.

Uitzettingen met een looptijd van korter dan 1 jaar:

* Overige vorderingen

Dit betreft verstuurde nota's voor bestelde boeken 'Denkend aan de Polder'.

* Belastingen. Vordering op Belastingdienst van totaal € 2.183.019 bestaande uit een aangifte Q3 van € 1.955.580 en de nog te verrichten aangifte Q4 van € 227.439.

* Overlopende activa

De vordering van Belastingdienst inzake de BTW-aangifte van vierde kwartaal 2012 is opgenomen onder overlopende passiva en enkele vorderingen vanwege boekbestellingen.

PASSIVA

Eigen vermogen

Het eigen vermogen als zijnde het resultaat na bestemming is € 0. GRNR heeft immers nog geen winst gemaakt.

Uitzettingen en netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar: Kasgeldlening
Ultimo 2012 heeft GRNR een kasgeldlening van € 24.500 afgesloten met een looptijd tot 14 maart 2013.

Vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar: overige schulden
Het betreft het totaal aan crediteuren per 31 december 2012.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva luidt als volgt:

Transitorische rente	€	2
Nog te ontvangen facturen	€	60
Factuur Rotterdam voorgeschoten	€	<u>306</u>
Totaal	€	369

Bank- en girosaldi

Voor het geldverkeer is een rekening courantovereenkomst met BNG gesloten. De post liquide middelen geeft het saldo weer op de bankrekening.

3.7 Niet in de balans opgenomen rechten en plichten

GRNR heeft een aantal verplichtingen. Deze zijn:

- Volgens de statuten van GRNR moet er een directeur en een secretaris zijn. In 2012 werden deze functies respectievelijk fulltime en een halve dag per week vervuld voor € 375 in 2012.
- GRNR is de verplichting aangegaan van € 22.890 aan de Ontwikkelingsmaatschap Ridderster voor de

aankoop van gronden van het cluster Tuinders welke geleverd worden in 2013 en 2017.

- GRNR heeft per 31-12-2012 ruim € 360 aan openstaande verplichtingen.

HOOFDSTUK 4 OVERIGE GEGEVENS

4.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die vermelding vereisen in deze paragraaf.

4.2 Controleverklaring

Deloitte Accountants B.V.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden,
behorend bij controleverklaring d.d.

8 APR 2013

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in de jaarstukken in hoofdstuk 3 opgenomen) jaarrekening 2012 van de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard te Ridderkerk gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de programmarekening over 2012 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het door het algemeen bestuur op 19 november 2012 vastgesteld normenkader voor rechtmatigheid. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door het algemeen bestuur op 19 november 2012 en het toetsingskader zoals vastgesteld door het algemeen bestuur op 19 november 2012.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt, op grond van artikel 2, lid 1 Bado, voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2012 als van de activa en passiva per 31 december 2012 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2012 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Den Haag, 8 april 2013

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. M.E. Dubbelman RA